

Kako pa je s kraji, ki leže še nad tečajnikom? V teh krajih sonce poleti sploh dalje časa ne zaide, zato pa pozimi tudi istotoliko časa ne vzide. V Tromsø traja „polarni dan“ od 18. maja do 25. julija, v Hammerfestu od 13. maja do 29. julija, na Severnem rtiču od 11. maja do 1. avgusta; zato pa tudi pozimi prebivalci teh krajev skoraj ravnooliko časa solnca sploh ne vidijo, muči jih dolga, neprijetna „polarna noč“. Na Špicbergh, v Adventskem zalivu, pa traja polarni dan 4 mesce, od srede aprila do konca avgusta, polarna noč pa tudi 4 mesce, od 22. oktobra do 24. februarja.

Čudno, kajneda, pa resnično.

Ob šestih popoldne ugledamo v daljavi pred seboj nekaj otokov. Pouče nas, da so to najjužnejši odrastki Lofotov, imenitnega, 250 km dolgega skandinavskega otočja. Par ur kesneje smo se že vozili po ozkih prelivih med posameznimi otoki.

Nekaj posebnega so ti otoki. Nikakega dvoma ni, da so Lofoti samo podaljšek celine. Vsa skupina je podobna alpskemu gorovju, ki se je par sto metrov pogreznilo v morje. 1000 m do 1250 m visoke skale štrle iznad morske gladine. Gorski vrhovi so pokriti s snegom in ledom ter imajo silno ostre robove. Na obrežju je nekaj zelenja; tudi pobočje pokriva nizka trava in mahovje; le drevja je prav malo. Zato je pa tem večje nasprotje med zelenim vznožjem in snežnobelimi glavami. Ko se vozimo med otoki, se razvija pred našimi očmi najveličastnejša panorama; ne imenujejo zastonj Lofotov najkrasnejši del celega potovanja. Ob morju zagledamo male vasice; med ribiškimi kočami kipi proti nebu semtertja tudi čedna lesena cerkvica. Ob gorskem pobočju se pasejo in žvenkljajo ovce in koze. Izpod lednikov in sneženih

drč, ki segajo po zasekah globoko navzdol, izvirajo hudourniki ter šume proti morju. Pozno v „noč“ smo sedeli na krovu in občudovali stvarstvo božje. Zdelo se nam je, da se vozimo po jezerih med švicarskimi gorskimi velikani.

Vedno in vedno pa smo se ozirali v solnce. Ob enajstih smo ga še videli na nebesnem obloku. Tedaj pa smo se vozili za nekim otokom in skrilo se nam je za gore. Kako smo se veselili, da bi ga občudovali ravno o polnoči! Vendar pa nam je zlatilo še dalj časa snežne vrhove nasproti ležečih gora. Kmalu nato so nam ga zakrili še črni oblaki, ki so se dvigali iznad morja in nam niso obetali nič dobrega. Nalašč sem ostal na krovu do polnoči, da sem poziskusil, kako se čita sredi noči ob dnevni svetlobi.

Lofoti so za Norvežane silno velikega pomena. V prelivu med celino in otočjem, v takozvanem Vestfjordu, nalove vsako leto neizmerno množine rib; pravijo, da 20 do 40 milijonov. Največ posla imajo ribiči od januarja do aprila. Tedaj se hodi semkaj drstit polenovka ali treska. Nad 30.000 ribičev se zbere na Lofotih; krog 9000 čolnov zasede vse zalive in prelive. Ribe deloma posuše na skalah in na drogovih, deloma pa jih spravijo v sode, jih osole in razpošljejo po svetu. Glavo ribi odrežejo; da imajo tudi od teh odpadkov kaj koristiti, vse odrezane glave posuše na ognju, stolčejo v prah in to moko mešajo med krmo domači živini. Iz treskinih jeter pa cvro znamenito ribje olje. Koder se to vrši, smrdi daleč naokrog.

Gorje pa ribičem, če jih nenadoma na morju zaloti vihar! Na tisoče in tisoče jih je že ob takih prilikah v razburkanih valovih našlo grob.

(Dalje.)

Kosec naj živi!

Zložil Silvin Sardenko.

Rahlo pada
dež droban.
Bodi zdrava,
žejna plan!

Polno čašo,
glej, z višav;
pij na zdravje
svojih trav!

Pij na srečo
košnjih dni,
kmet in kosec
naj živi!

